РІК III. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ 13. ЖОВТНЯ 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 42.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.: „ПРАВДА“ Львів. вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Піврічно 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сотиків. Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

НАГЛА СМЕРТЬ НІМЕЦЬКОГО МІНІСТРА

Дня 3. жовтня ц. р. о год. 5 рано помер на удар серця міністр заграничних справ Німеччини, Штреземан. Президент держави марш. Гінденбург покликав на його місце Курціюса.

НАРАДИ В СПРАВІ РОЗБРОЄННЯ

Англійський уряд розіслав запрошення на конференцію в справі розброєння урядам Франції Італії й Злуч. Держав. Конференція має відбутися в Лондоні й має радити далі над тими точками, щодо яких вже порозумілися Мек Доналд і амер. генерал Доз від імени Англії й Америки. Остаточні рішення щодо розброєння на морі мають запасти щойно на корференції всіх морських великодержав.

ЗАСУДЖЕННЯ СЛОВАЦЬКОГО ПОСЛА

Словацького посла Туку засудив чехословацький суд на 16 літ вязниці, а другого обвинуваченого Сначкого на 5 літ. Їх обвинувачили за шпіонажу в користь иншої держави, за змагання до відірвання Словаччини від ЧСР і прилучення її до Угорщини.

Цей процес тревав 10 тижнів. Переслухано 150 свідків і 2-ох знавців. Засуджені внесли від присуду відклик. Присуд викликав велике порушення серед Словаків. Словацька народня партія висувала кандидатуру Туки на посла до чеського парляменту при виборах, котрі відбудуться 27 жовтня ц. р.

В ЄРУСАЛИМІ ДАЛІ НЕСПОКІЙ

Хоч в останніх часах вдалося англійській владі не допустити до дальших розрухів, то одначе треба було воєнний стан ще більше заострити через напружені відносини між обома народами. Англійці заборонили Жидам відправляти молитви на свята Нового Року при „стіні плачу“. Купці арабські є проти дальшого бойкоту Жидів, бо неспокій у краю приносить їм великі матеріяльні втрати.

ПРАВОСЛАВНИЙ СВЯЩЕНИК РИМОКАТОЛИКОМ

Епископський р. кат. ординаріят в Луцьку повідомив, що православний єромонах зі Здолбунова, заступник пароха при правосл. церкві у Львові, Серафим Яросевич перейшов на католицьку віру в латинськім обряді.

Пожежі лісів у Канаді

З усіх сторін Канади, де тільки є ліси, приходять донесення, що ліси горять. Горять ліси в північній Манітобі, де проспектори шукають за копалинами, рі лісів мало що не пішло з димом купелеве місто Вінніпегу, Вінніпег Біч вратовано його тільки викликанням прислуги до гашення пожару.

ФАРМА УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕСЕЛЕНЦЯ В КАНАДІ.

горять ліси між озерами і на схід від озер, де зарезервовано їх для трачок та для виробу паперу, горять ліси в північнім та західнім Онтеріо. Через пожа-

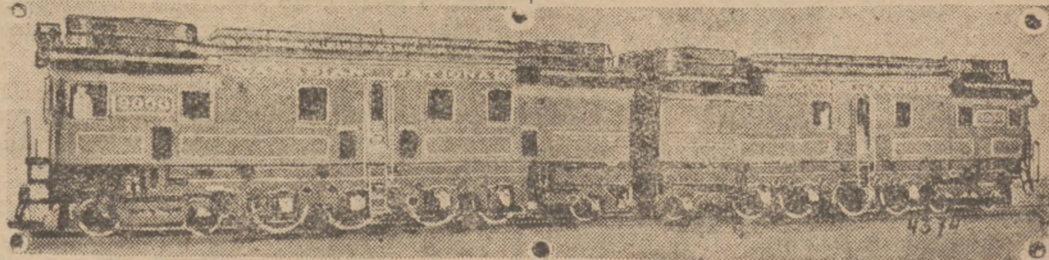
Ліси горять і в північнім Саскачевані, не говорячи вже про Брітіш Колюмбію та Алберту, де пожари лісів є ще більше звичайним явищем.

Кілько є народу в Канаді

В дні 1. червня 1929. Канада мала 9,796.000 населення — около 138.000 більше, як рік тому назад. За останніх девят років населення Канади зросло на більше як один міліон. Переписом в 1921 році нараховано було 8,788.483 осіб.

За виїмком острова Принс Едвард і теріторії Юкон, всі канадійські провінції мали збільшення людности в останнім році. Найгустіше населеними є Онтаріо і Квебек і в них був найбільший приріст населення в тім періоді.

— —

Канадійська льокомотива Дізльо-електрична.

Українські кольоністи в Перу

В часописах появилася вістка, що до Перу прибуло 200 козаків з Кубані під проводом ген. Павлишенка на поселення. Ген. Павлишенко заявив, що до Перу приїде ще кілька тисяч козаків, які розсіяні по цілій Европі.

Перша група поселилася над рікою Апурімак, де для них закуплено 1.500 кв. кільометрів землі під управу. Група складається з 30 родин і 120 неодружених Кубанців.

Як інформують, українські кольоністи з Кубані будуть ужиті до будови доріг в дуже недоступних околицях Перу. Підприємство, що заняте цією будовою, уживає ріжних способів, щоби найти робітників. Ловлять навіть місцевих Індіян, яких биттям примушують до праці. Багацько робітників згинуло.

Відносини, які панують при будові доріг, дісталися до прилюдного відома і частина перувійської преси зажадала інтервенції державних чинників.

УКРАЇНСЬКІ ХЛІБОРОБИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Повстання на Канівщині. — „Контрреволюційні настрої“ укр. хліборобів. — Цвіт укр. інтелігенції сидить у тюрмі

Бюро телеграфічної агенції АТЕ в Ризі доносить про нові виступи українських хліборобів проти комуністичної влади. В місточку Богуславі і в девяти селах на Канівщині

убили хлібороби членів хлібозаготовчої комісії,

котра переводила там реквізицію зерна

й обезброїли радянську міліцію.

На місце розрухів вислала большевицька влада полк ДПУ (державна політична управа, колишня че-ка), що стояв у Черкасах, але жовніри

відмовилися стріляти до хліборобів

Большевики мусіли спровадити з Київа зовсім певні відділи й по двох днях сутичок з повстанцями щойно вдалося їм завести лад.

Про розрухи на Катеринославщині довідуємося знов з большевицьких російських ґазет. В селі Миролюбівка Перещепинської волости напали селяне на члена реквізиційної комісії комуніста Григорія Мазана. Товпа селян затягнула його до одної пустої хати й там повісила на сволоці. Большевицькій міліції вдалося в останній хвилині вратувати вже повішеного Мазана.

Большевицька газета „Ізвєстія“ повідомляючи про цей випадок, потверджує виразно

„Контрреволюційні“ настрої серед українських хліборобів

і взиває уряд до заведення острих кар на „кулаків“ і повстанців.

Як знаємо, большевицька поліція не дармує і минулого тижня перевела масові арешти серед українських селян та інтелігентів. Між иншим арештовано велике число українських професорів і вчених у Київі так, що

Українська Академия Наук

не може вести своєї наукової діяльности, бо на 17 наукових відділів працює тепер тільки 6. Більша частина співробітників Академії сидить у тюрмі.

ПОЛОЖЕННЯ ХЛІБОРОБСТВА ЗАГРАНИЦЕЮ

Сьогорічні жнива й ціни збіж у деяких краях.

Тяжке положення української хліборобської кляси, яке витворилося й по сьогорічних жнивах через неприродну знижку цін на збіжеві продукти, приневолює нас оглянутися на положення хліборобства в инших краях і державах. З загального огляду висліду жнив у світі, бажалиб ми витворити собі погляд, як у будучині творитимуться ціни на поодинокі роди збіж.

Дотеперішні вісти про збори збіж у світі є ще доволі суперечні. Загально одначе можемо ствердити, що оскільки в Европі ціни на збіже падуть, то в Америці якраз навпаки обявляється в останніх тижнях поважна звишка цін. Звишку сю викликали вісти про неврожаї озимої пшениці в західній Канаді і ярої в північно-східних округах Злучених Держав. Взагалі пшениця сього року завела в Америці, і це вплинуло також на підвишку цін инших родів збіжа, як кукурудзи, вівса й жита.

Можна на загал припускати, що висші ціни на збіжа в Америці удержаться і тільки дуже небагато впадуть.

В Еспанії тільки одна пшениця вдалася, инші роди, а головно ячмінь, дуже слабі так, що треба числитися з ввозом до Еспанії більших кількостей ячменю, головно броварняного. Урожай паші слабший від середного.

Прібки нових збіж не вдоволюють купців на збіжевих біржах. Пшениця й жито не дійшло як слід та вогке, а ячмінь неоднородної краски й гірший від минулорічного. Хліборобські організації в Австрії повідомляють, що видаток з кіп дуже лихий і не вдоволяючий. Причини треба шукати в дуже несприяючій погоді, а також у тім, що зацікавлення для інтензивної хліборобської господарки значно впало, бо сільське господарство в Австрії не оплачується. Зменшення краєвої хліборобської продукції в Австрії, викличе збільшений вивіз туди збіжа, головно пшениці й то ще тому, що запотребування краю значно збільшилося.

Збори паші випали в Австрії трошки ліпше.

На Угорщині ціни на всі роди збіж дуже впали. Є велика подажа продуктів. В Німеччині вдержується поки що знижка, але що жнива оцінюється загально гірше чим минулого року, то ціни підуть напевно вгору.

В Польщі випали слабше збори жита й пшениці на Поморю. Зате добрий є збір вівса й паші. На Волині врожаї добрі.

З сим числом розсилаємо чеки (складанки) Почт. Щадниці. Просимо переслати ними передплату за IV. квартал, а також залеглости! Адміністрація.

КНЯЗЬ РОБІТНИКОМ

У фабриці самоходів Форда в Буенос Айрес в Аргентині працює як слюсарський механік Фридрих Гогенцоллєрн, пруський князь. Перед війною був він німецьким престолонаслідником, а нині має одержати маєтки пруського князя, які свого часу сконфіскувала революційна влада. Князь заробляє денно 3 доляри.

МАСОВІ РОЗСТРІЛИ

Східна Агенція повідомляє з Москви, що колєгія ДПУ (Державного Політичного Управління) огосила звіт з діяльности чеки за 9 місяців ц. р. Загальне число розстріляних в червні й липні ц. р. виносить разом 3.289. В більшости випадків були розстріли селян-хліборобів за опір при реквізиції збіжа большевицькими хлібозаготовчими комісіями.

„МОТОРИЗУЮТЬ“ РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ

Большевики безпереривно голосили цілому світові, що вони людську працю вповні заступлять машинами й моторами. По їх запевненням мала й ціла Україна „змоторизуватися“ й м. ин. всі праці на ріллі мав виконувати трактор. Тимчасом з Харкова повідомляють, що через недостачу бензини в Радянській Україні треба було застановити самоходовий і автобусовий рух. Чиж не виглядають на кпини всі ті большевицькі пляни „моторизації“?

ЩО РОБЛЯТЬ ПОСЛИ

Прийшов жовтень — зїхалися посли до Варшави, щоб побрати дієти (пенсію). Зароїлося від них в соймовім будинку. З тої нагоди скористали голови пос. клюбів і скликали клюбові засідання. (В инший час не так легко стягнути послів у Варшаву). Радив отже клюб 1-ки або Б.Б. Радили також Пястівці і вибрали знову Вітоса своїм головою. Але він вибору не приняв, хоче ще надуматися. Так само ломили собі голови над політичним положенням „хадеки“, енперівці, пепесівці, визволенці і всяка инша соймоза братія. Що радили наші посли, часописи не повідомляють.

ЦЛА НА РІЛЬНИЧІ ПРОДУКТИ

Економічний Комітет Ради Міністрів у Варшаві постановив такі привозові цла на: ячмінь і овес по 11 зол від 100 кг, на кукурудзу, гречку й фасолю по 6 зол, просо — 3 зол. Впроваджено також привозові цла на муку й каші в висоті від 11 до 18 зол від 100 кг. Пшеничні й житні отруби вивожені з краю в часі від 1 грудня до 1 червня обложені цлом 5 зол від 100 кг. Макухи льняні й ріпакові, вивожені в тім самім часі обложені цлом 10 зол від 100 кг. Привозові цла мають вплинути на підвищення цін збіжа, а вивозові на час зими мають запевнити дешевший корм для годовців безрог. Але сумніваємося, чи таке низьке обложення і до того на короткий час буде мати поважніший вплив на знижку ціни отрубів у краю.

ДАНІЯ РОЗБРОЮЄТЬСЯ ЗІВСІМ

Міністерство військових справ в Копенгазі перевело в парляменті ухвалу. що постановляє повне розоруження Данії. Предложення мініетерства зносить в першу чергу обовязок загальної військової служби. Армія і воєнна маринарка перестають істнувати, натомість охорону границь краю мають сповняти граничні сторожі в силі 1600 людей. Міністерсво воєнної маринарки також перестане істнувати.

ПАМЯТНИК ВИТОВТОВИ

Литовці рішили вибудувати в Ковні великий памятник свойому князеви Витовтови. В сих днях виїзджають з Ковна дві делеґації, одна до Франції, друга до Бельгії, щоб на місцях оглянути памятники Людвика XIV і Леопольда II. Памятник кн. Витовта буде опертий на цих 2 взорах і буде представляти князя на кони.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ СОЮЗУ НАРОДІВ

Китайський делеґат до Союзу Народів поставив домагання, щоби договори між Китаєм а иншими державами, незгідні з теперішним положенням Китаю і не відповідаючі 19 арт. договору С. Н., утратили силу. Правнича Комісія С. Н. приняла ту заяву й видала постанову, що кождий член Союза Народів може піднести справу, чи якийсь договір є загрозою світового мира і Союз Народів має тою справою занятися. З тої постанови певно будуть користати ріжні держави і будуть домагатися зміни політичних договорів.

ЗБІЖЕВІ РЕЗЕРВИ

Економічний Комітет Ради Міністрів в Польщі радить над справою т. зв. збіжевих резерв. Справа та ще не вирішена. Завданням збіжевих резерв має бути передовсім рівномірне достарчування містам збіжа, а також регуляція збіжевих цін. Рівночасно обмірковують плян створення великої інституції для торговлі збіжам. Це підприємство займилосяб управненням збіжевого обороту в краю і з закордоном.

ЦЛО НА БЕЗРОГИ В Ч.С.Р.

На основі закона про аграрні цла Чехословаччина підвищує цло на безроги. Дотепер цло було 72 кч. від штуки. Від цего місяця виносить уже 82 корони від штуки. Підвишка стосується до безрог ваги 100—120 кг.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ

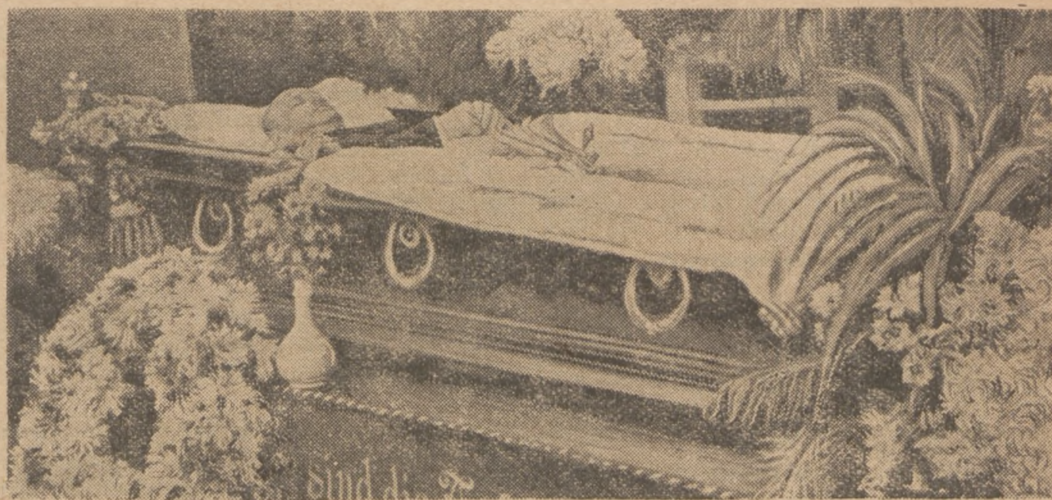
В Німеччині число безробітних зростає. Виказують це останні обчислення. І так 1 липня ц. р. було зареєстрованих 720 тисяч безробітних. В тім самім часі в 1927 р. було 440 тис.; і в 1928 р. — 620 тисяч.

ЗГОРІЛА ЧИТАЛЬНЯ

З невідомих причин згорів в містечку Стоянові дім читальні „Просвіти", щойно недавно викінчений. Згоріла ціла бібліотека й обстанова. Жертвою пожежі впали також усі товари й обстанова кооперативної крамниці, котра містилася в читальнянім домі. Найгірше те, що читальняний будинок не був ще обезпечений.

Смерть Ґустава Штреземана

найвизначнійшого німецького політика

Вістка про раптову смерть німецького міністра закордонних справ, Густава Штреземана, глибоко схвилювала весь політичний світ і вкрила жалобою цілу Німеччину. З його смертю зійшла з політичного овиду людина, що в останніх часах рішала про напрям німецької заграничної політики. Він був одним з тих, що побідженій й розбитій Німеччині назад привернули її світове значіння й повагу.

Від 1923 р. був Штреземан без перерви міністром закордонних справ в кількох правих і лівих німецьких урядах. Обіймаючи цей уряд застав він свій край у дуже важкім положенню. Німеччина була тоді фінансово зовсім зруйнована й не мала ніде прихильників. Західні промислові округи Німеччини, як нпр. Рурський водозбір, були заняті військами побідників. Була поважна небезпека заняття ще дальших просторів німецької держави французькими й англійськими військами.

І Штреземан справді довершив великого діла. Він виборов для свого краю довіря цілого світа. Америка дала Німеччині кредит, Ліга Народів прийняла Німеччину в свої члени, Франція й Англія звільнили від окупації Рурську область і недавно почали звільнювати й Надренію.

В Лізі Народів заступався Штреземан за права поневолених народів т. зв. національних меншостей і через те здобув собі також загальне поважання й любов. За його старання в цілі забезпечення світового мира, надано йому мирову нагороду Нобля.

Німці вміли пошанувати свого великого мужа, про що найкраще свідчить оця загальна жалоба, яка вкрила весь нарід по його смерти.

Большевицький скандал в Парижі

До большевицької амбасади в Парижі прибув висланник московського правительства і зажадав від радника амбасади Бесідовського, щоб той негайно вертав до Росії. Коли радник відмовив, висланник виняв револьвер і загрозив, що убє його. Бесідовський втік з будинку, побіг на поліцію і просив, щоб поліція заопікувалася його жінкою й дітьми, котрі остали в будинку амбасади. Тому, що самого амбасадора не було тоді в Парижі, а Бесідовський був його заступником, то поліція ввійшла до амбасади, не зважаючи на т.зв. право екстериторіяльности. Поліція вивела родину радника й перевела доходження. Причиною того скандалу є мабуть то, що Бесідовський був прихильником Троцького і навіть як кажуть давав урядові гроші на часопис троцькістів у Парижі. Розуміється, він не дурний вертати до Большевії, де перед ним відчинилисяб гостинні двері ДОПР-у.

ПІДЗЕМНІ ВУЛИЦІ ДЛЯ АВТ В НЮ-ЙОРКУ

В столиці Америки, Нюйорку зачнуть в короткім часі будувати два величезні тунелі, що будуть лучити ріжні передмістя. Один тунель, що буде перепроваджений з передмістя Брукліну до Кінс, буде майже 7 кільометрів довгий і коштуватиме поверх сто міліонів долярів. Другий тунель лучитиме Бруклін зі стейтом Айлєнд.

Тунелі ці призначені головно для їзди самоходів, яких у Нюйорку є майже цілий міліон. В Америці кожда майже родина має своє власне авто, а Нюйорк має 8 міліонів населення. Через ту величезну кількість самоходів рух на вулицях був дуже утрудний. Треба було вже подумати над тим, щоб і під землею були вулиці-тунелі. Через оба тунелі буде могти протягом години переїхати по 4 тисячі самоходів.

Стіймо за честь нації

Пригадка нашій „націоналістичній“ інтелігенції.

Болючо й гірко пригадувати, що громадянство повинно зберігати честь народу, до якого належить. Болючо тому, бо ся справа така самозрозуміла, що як не можна собі уявити життя на землі без воздуху й води, так неможливо подумати собі громадянства, котре не дорожить честю своєї нації. Бо тоді вже ніяким чином не можемо говорити про громадянство.

Честь нації, се основна прикмета кождого громадянства. Хто шанує честь нації, сей тим самим береже своєї особистої чести, бо не допускає до сплямлення свого людського достоїнства.

Очевидно, в кождім громадянстві є ріжні люде, добрі й злі, характерні й безхарактерні, чесні й безчесні. За одиниці жадне громадянство, ніоден нарід не може брати відповідальности. Але конечним є, щоб таких „паршивих овець“ пятнувалося і не допускалося до голосу публично.

Тимчасом що діється?

Український народ поневолений. Нема майже дня, в котрім з закріпощеної країни над Дніпром не доходили б до нас вістки про страшні насильства наїздників большевицьких над українським народом. Грабують села, забирають хліб, вбивають й арештують сотки й тисячі наших братів зпоміж хліборобів, робітників й інтеліґенції. І щоб ще більш поглумитись над побідженим українським народом, наїзники називають свою владу українською державою.

І діється справді нечувана річ. Серед галицького українського громадянства находяться люде, котрі похвалюють ту большевицьку владу, а її представників витають й висказують прилюдно свою „відданість“. Чиж не сором це, чи ж не є то плямлення своєї національної чести? Що подумають про галицьке громадянство ті численні Українці, що мучаться за свою національність у большевицьких тюрмах на Україні?

Думаємо, що галицьке українське громадянство не подасть ніколи руки представникам большевицького уряду в Харкові, котрий гнобить й переслідує нашого брата над Дніпром. Всякі пани консулі й комісарі С. С. Р. Р. можуть тільки купити собі якусь кількість „паршивих овець“.

Останніми часами деякі українські діячі і деякі часописи очевидно втратили почуття національної чести. Коли бувший большевицький чекіст, а тепер харківський комісар у нашім Науковім Товаристві у Львові недавно зневажив память Української Галицької Армії, то присутні не тільки не запротестували відповідно, але в часописах розсипали мішок похвал для „радянської влади“, котра ніби то дбає за українську культуру. Ось вам „націоналісти“, котрі кричать, що для них „нація понад усе“.

Наша літературна мова*)

(Кінець).

Вчені знавці мови досліджують мову письменників і на основі мови більшости визначних письменників, що пишуть гарною, зразковою мовою, укладають правила літературної мови. Це не значить, що вони творять, себто видумують ці правила, а тільки вишукують, що в письменників однаково вживається й порядкують це в правила — або по вченому сказати: пишуть граматику літературної мови.

Вже з цього, що доси сказано, всякий зрозуміє, яке значіння має літературна мова. Вона обєднює ввесь нарід, що говорить ріжними діялєктами в одно, вона дає змогу писати одною мовою зрозумно для всіх, дає змогу вчити в цій мові однаково в усіх школах. Хоч основою літературної мови стало наддніпрянське нарічя, та словами збогатили її й інші нарічя — так що вона стала легко зрозуміла, а тимсамим рідна всім нарічям.

Хоч по наших селах у розговірній мові дальше говорять своїм нарічям, чи говором — та читаючи книжки, писані літературною мовою, збогачують вони й запас своєї розговірної мови — тільки вимову задержують свою. От в літературній мові пишеться й говориться: святий, Снятин, земля, а в нарічях ви

*) В попередньому числі в цій статті треба справити на стор. 4-тій 11 стрічка з долини замість: на всі слова в нашій мові... має бути не всі слова.

УКРАЇНСЬКЕ ПАЛОМНИЦТВО ДО РИМУ

ВРАЖІННЯ УЧАСНИЦІ.

В цьвітни цього року оголошено по часописях, що Марійське Товариство Української Молоді у Львові організує під протекторатом Його Ексцилєнції Митрополита Аандрея Гр. Шептицького паломництво до Риму.

Пятьдесятьлітний ювілей священства папи та заключення в тім році Лятеранського договору дав почин до сего паломництва. Не лиш Українці а цілий католицький світ спішить до святійшого Отця Папи Пія XI. по благословенство, та щоби виразити свою відданість а заразом радість по причині того подвійного свята. Зголошення і провід обняв щойно іменований Епископом-Помічником о. Др. Іван Бучко.

Великі були паспортові трудноші. Коли старанням організації перша ґрупа подань о паспорти була вкінци залагоджена, виїхали ми 6-го липня, без огляду на число полагоджених подань. Учасників було 130 осіб, переважали священники з родинами, крім того були урядники, учителі, адвокати та редактори. Назагал було більше мущин чим жінок. Поїзд, з осібними двома ваґонами для нас виїхав зі Львова вечером, а на другий день в полудне були ми у Відни. На двірци очікували нас відпоручники Марійського Т-ва Молоді з жовто-синіми відзнаками. У Відни затримались ми два дни, та оглядали б. цісарські замки і церкви. Багато з нас знало вже Відень. Мило вразила нас додатна зміна одинокої греко-кат. церкви св. Варвари у Відни. Старанням теперішного пароха от. Дра Горникевича церкву відмальовано і відновлено. Поширено її о одну каплицю, де на престолі зложені мощі святого Йосафата в скляннній золотом прикрашеній домовині.

Дальша наша дорога провадила черас Тарвізіо, Местре до Венеції. Незвичайне враження зробило на нас це місто. Високі камениці і палати вистають з води. Побудовані вони на підводних стовпах так, що з домів сходиться до човнів званих гондолями. Тими гондолями іде рух комунікаційний у місті. Палата дожів виложена білим і рожевим мармором і прикрашена стрункими колюмнами, виглядає неначе чудове кружево. З палатою дожів сусідує церква св. Марка. Те, що вона не висока, має численні бані і сіяє золотою мозаїкою, справляє враження наших золотоверхих східних храмів. Великою прихильністю тішаться там безчисленні стада голубів, які живуть та розмножуються в заглубленнях і кружевах венецьких будівель.

Венеція лежить на лягунах. Лишень хвилі моря плещуть о береги гондоль, скрізь чути тільки спів та гру на мандолінах, а нігде не почуєш, щоб трубіло авто, або дзвонив елєктричний віз.

По двох днях побуту в Венеції виїхали ми до „вічного міста“, Риму. Там над рікою Тибром на 7-ми горбках побудовано славне місто ще на вісім століт перед уродженням Христа. Побіч будівель, які сягають перших початків християнства, бачимо руїни староримських будівель як кольосей, де мучили християн, святині римських поганських богів, терми або лазні, луки побіди Тита, Трояна і Константина. Лук Константина є заразом знаком побіди християнства над поганством, бо цей східно-римський цісар побачив перед битвою хрест з написею: „Сим знаком побідиш“. Свідками початків християнства є катакомби. Є то підземелля, де перші християне крилися зі своїми богослуженнями в часах переслідувань за віру Христову. Катакомби обіймають простір кількох миль. Вузкі і темні коритарі розбігаються в ріжних напрямах так, що там дуже легко заблудити. По обох боках коритарів бачимо в нішах отверті гроби, та порох померших майже перед двома тисячами літ. Заховані дотепер місця, на котрих правили св. Петро і його наслідники перші папи.

Матірна церква католицького світа, це базиліка св. Петра на Ватиканській горі. Вона вражає своєю величю і чудовою гармонійною архітектурою. Над будовою цеї церкви працювали найбіль-

мовляють це ріжно: сьвєтий, сьвітий, Сьнєтин, землє.

Люде, що покінчили вищі школи й там училися довше говорити й писати літературною мовою, засвоюють її собі так, що вже не говорять і не пишуть своїм діялєктом, тільки чистою літературною мовою. І кожен свідомий Українець, повинен старатися, коли вже не говорити, то бодай писати чистою літературнвю мовою, щоб легко могли його писання читати й розуміти всі Українці, де вони ні жилиб. Якжеж навчитися цеї мови? Хто ходить до вищих українських шкіл має нагоду, де вчать усе українською мовою, в школі навчитися говорити й писати українською літературною мовою. Та сільська школа дає тільки підставу до вивчення літературної мови. Навчитися може наш селянин тільки, коли буде читати пильно книжки писані зразковою літературною мовою, значить читанням наших найкращих письменників, а передусім Шевченка, Марка Вовчка, Панька Куліша, Стороженка Олекси, Коцюбинського й Лесі Українки.

В цих письменників мова гарна, гнучка, зразкова, як то кажуть. Тому то хто хоче добре писати, а то й говорити літературною мовою мусить як найбільше читати твори згаданих письменників, а вже перше всего оповідання Марка Вовчка. І селяне, особливо молодші, повинні старатися пильним читанням книжок засвоїти собі літературну мову.

Коли наші люде скрізь так пізнають, вивчаться літературної мови, тоді не збаламутить уже їх ніякий дурисвіт, що наша літературна мова штучна, що нам треба вважати своєю літературною мовою московську літературну мову. Інша річ, що добре воно знати і московську (великоруську) літературну мову. І в кого є час та й охота може вчитися. Буде мати тоді попри інші й цю користь, що пересвідчиться, що московська мова це не одна мова з нашою. Та на вивчення московської мови, як кожної чужої, треба вже більше часу й праці. Як ми вже згадували багато наших москвофілів до самої смерти не могло навчитися добре московської мови, головно тому, бо вірили, що московська мова й українська одна, а тимчасом щоб знати її добре треба її так учитися, як кожної іншої чужої мови.

——

Пречиста Діва з Льорето

патронкою італійського летунства.

Льоретанську Богоматір обібрали собі італійські летуни покровительницею. Це тому, що, як каже легенда (побожний переказ) „санта каза" себто домик Матери Божої з Назарету перенесли ангели на крилах зі Святої Землі на Дальматійське побереже, а відсіля в Льорето, де на цьому місці побудували величаву церкву, що стала одною з найславніших святинь світа. Дня 5 ц. м. в свято Різдва Преч. Діви відбулося там величаве торжество посвячення літаків з недалекого аеродрому (місця, де стоять літаки). Багато літаків прилетіло над церкву й окруживши її, виконували ріжні сміливі лети в повітрі. Рівночасно архиепископ із Льорето в численному сослуженні духовенства благословив літаки з місця перед церквою. В торжестві взяло участь багато прочан, що головно в тій цили відбули прощу до славної чудесами, а тепер присвяченої летунству місцевости Льорето.

Залізна гора в Швеції

Далеко, далеко на північі в Швеції лежить місточко Кіруна. Воно положене серед величезних лісів, озер і рік, в околиці зовсім пустій і незалюдненій. Над місточком стоїть висока гора, ціла з найчистійшого в світі заліза. І се власне причина, що на тій далекій півночі, де ніч тріває цілого півроку, поселилися люде.

Мешканці Кіруни живуть з доходу, який приносить ся гора. По обчисленням є в тій горі вісімсот міліонів тон, себто 80 міліонів вагонів заліза. Маючи таке великанське богацтво під рукою, Кіруна має всі вигоди великого міста. Є там залізниця, телефони, радіо, кіна й освітлені вулиці. Мешканців є до 10 тисяч. Дальше на північі вже ніхто не живе, бо там царить вічна зима зі страшними бурями й сніговіями.

ші мистці архітектури, різьби і малярства як Браманте, Рафаель. Михайло Ангел та Берніні. Щоби зобразити велич цеї церкви вистарчить зазначити, що кожда з бічних каплиць може становити саму для себе простору церкву. Є поняд 40 престолів, а можна відправляти рівночасно 13 співаних Служб Божих, так що одна другій не перешкаджає. Посередині церкви є гріб св. Петра з численними вічними лямнами, а на ньому престол папи. Цей престол поставлений так, що папа звернений лицем до народа. Годі описати красу всіх творів штуки. Наймогутнійше враження робить „Пієта" Михайла Ангела, себто болюча над мертвим Сином Мати Божа, та його „Страшний Суд" в Сикстинській Каплиці. Всіх церков в Римі є 365, а з тих ми бачили найвеличавійші: Базиліку св. Петра, св. Павла, св. Йоана на Лятерані, Матери Божої сніжної, церкву св. Хреста Єрусалимського, св. Петра в оковах, св. Альфонса, св. Севастіяна і св. Лаврентія. При Укр. Колегії є також гр. кат. церква Божої Матери.

Кромі оглядин Риму, мали ми головно за ціль авдієнцію у Святійшого Отця. До неї приготовились ми св. сповідю і спільним св. Причастієм при Службі Божій відправленій нашим Митрополитом. По Службі Божій Ексцилєнція Митрополит в довшій промові звернув увагу на значіння нашого паломництва, та заохочував до докладного огляненння принайменше того, що було обняте програмою. Авдієнція відбулась в авдієнційній Салі Кліментіна о год. 8-ої вечером під проводом його Ексцилєнції Митрополита Шептицького. Пані і панове в чорних одягах, а пані крім того мали голови заслонені чорними шалями.

По короткім ожиданню зявився папа — чоловік середнього росту, усміхнений, з лагідним обличчам, цілий в білому. Найперше привитався з Митрополитом, повільним кроком обійшов нас всіх, подаючи перстень до уцілування. Потім усів на престолі попросив нашого Митрополита усісти. В довшій промові висказав свою радість ізза нашого прибуття. Зазначив, що знає мученицьку історію нашого народа та благословить цілий наш народ, в особливший спосіб нашого Архипастиря, священиків, наші родини і все, що маємо на мисли.

По тій промові передав на руки От. Др. Бучка для всіх паломників як памятку від себе, медалики св. Тереси з Лізіє і вийшов. Ми були покріплені на дусі та з почуванням, що найважнійшу ціль нашого паломництва ми осягнули.

На другий день по авдієнції зложили ми вінець на гробі незнаного жовніра та виїхали до Неаполю. Милим споминов для нас є спільна знимка з Ексцилєнцією Митрополитом, безпосередно перед авдієнцією на площі св. Петра. В Неаполі подивляли ми чудовий темно-гранатовий залив моря і все димлячий Везувій. Помпеї показали нам культуру зперед двох тисяч літ, а Капрі свою буйну ростинність і синю яскиню. По огляненню Помпеїв паломництво перестало істнувати і всі розїхались, одні домів, другі до купелевих місцевостий треті звиджували далі Італію. Поїздка паломництва до Риму має значіння як для нашого народа так і для кождого з участників. Авдієнцією у Святійшого Отця ми зазначили тісну звязь і преданність українського народа католицькій Церкві. Крім цього мала ця поїздка велике образуюче значіння для кождого з нас і утвердила нас в вірі. Трудно переповісти як кождому з віруючих бється серце на вид св. сходів (Scalla Santa), якими Христос ішов до Понтійського Пилата та усвятив їх Своєю, святою Кровю. Терня Христової корони дерево хреста Господнього, на якому був розпятий, таблиця з напису, цвях, каміньчики з Голготи, гробу Христового та зі стовпа, при котрім був бичований, дощинки з вефлиємської стаєнки — отсе памятки які пригадують нам наглядно життя Христа та Його велику жертву. Много є в Римі памяток які нагадують життя апостолів св. Петра і Павла. Показували нам захований палець св. апостола Томи, що пригадує слова Христа: „Блаженні не видівші, а увірувавші"!

Учасниця паломництва.

Німці закладають курячі фарми

Берімся до раціональної годівлі дробу

В недалекій будучині повстає в Німеччині в околиці міста Котбус, цілий ряд фарм, котрих завданням буде збільшення продукції яєць. Мається вибудувати на просторі 1000 моргів, 100 малих десятьморгових фарм, з котрих кожда буде призначена для 2.000 курей. Кошти одної фарми виноситимуть 60 тисяч золотих, з чого 25.000 золотих має виплатити бажаючий купити фарму, решта суми йде на гіпотеку. При кождій фармі будується мешкальні доми з огородом для властителя й спільну централю для опаковування яєць та годівлі курчат.

Німецькі господарські круги дуже прихильно відносяться до сеї справи. До Німеччини ввозиться річно за оден міліярд яєць з заграниці й тому справа піднесення продукції яєць у краю є для Німеччини дуже важна.

На жаль у нас ще дуже мало зрозуміння для яйчарського промислу, хоч раціональна годівля курей моглаб дати нашим хліборобам і промисловцям величезні доходи. Сьогодня зернове господарство вже не оплачується й коли хлібороб не хоче докладати до своєї праці на ріллі, то мусить конечно найти певніші жерела доходу.

Якраз продукція яєць при раціональній годівлі дробу може стати великим і певним жерелом доходу хлібороба. За яйцями що раз більший попит, отже збут легкий й ціну можна дістати високу. Сама Польща вивозить заграницю яєць більш як за 150 міліонів золотих і се є найбільший дохід в її торговельнім білянсі.

Не треба отже отягатися, а рішучо взятися до раціональної годівлі дробу й продукції яєць. Вичерпуючі вказівки й пояснення як братися, до сього діла, найдуть охочі в статтях п. Сенчанина п. з. „Яйчарство", які друкуються в „Господарсько-Кооперативнім Часописі".

З ПЕКЛА БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ КАТОРГИ

Д.О.П.Р-и, то є „доми общественних прінудітєльних работ".

Нема „політичних вязнів"!

Коли недавно чехословацька робітнича делєґація побувала на Радянщині й оглядала тюрми, то не знайшла там „політичних вязнів". Політичні вязні звуться там просто шпіонами й контрреволюціонерами. З ним поводяться однаково як і з всякими иншими злочинцями. От чому чехослов. делєґація не стрінула там у вязницях „політичних".

Новий вязень большевицького Д.О.П.Р-у мусить перейти двонедільну кварантанну. Отже насамперед чекає його т.зв.

звіринець.

Є це звичайно кімната на 5—6 квадратових сяжнів, в котрій в хмарі махорочного диму стоїть, а в найліпшім разі сидить 80—100 людей. Вони чекають на парню, чекають деколи 2 і 3 дні. Зі „звіринця" женуть вязнів до парні. І коли вязень не набрався насікомих ще в „звіринці", то напевно набереться їх в лазні. Лазня обчислена на 15—20 людей, але зганяють туди 60—70. Крик лайки й бійка роблять враження якогось пекла, але це ще не само пекло, тільки його передсінок. Правдиве пекло представляють

вязниці.

„Одна вязниця по передвоєнній нормі може помістити коло 700 людей. Тепер там сидить 4000—4400 вязнів, до того те число постійно збільшується. Звичайна келія має 10 нар. На дверях стара заржавіла табличка „8 людей", а тепер сидить там 50. Є келії, до яких впихають по 110—120 люда. Тіснота, бруд, сморід. Як сплять у таких келіях? Дві сусідні нари служать для 3 або 4-х Стількиж під нарами. Решта приміщується де може на бетоновій долівці. Ті, що прийшли найпізнійше, сплять коло місця, де полагоджується природні потреби. Те місце очищують раз на кілька днів".

Такий опис больш. тюрми подала больш. урядова вязнична газета „Долой Преступность".

Примусова поправча праця.

В ДОПР-ах, „домах суспільних примусових робіт", є так мало варстатів (або й нема їх зовсім), що дійсно працювати може там лише невеличке число вязнів. До цего признаються навіть совітські часописи. Були випадки, що вязні заповідали голодівку, домагаючися якоїнебудь роботи. Тому можна уявити собі, що діється в густо набитих келіях.. сварня, бійки, гра в карти, неморальність і т. д.

Вязень, котрий не дістає поживи із зовні, або якось инакше не промишляє, мусить голодувати. Вязничний харч ані скількістю ані якістю не відповідає найпростійшим людським вимогам. В часі „проходу" вязнів можна бачити, як хтось з вікна кине вязням кусок хліба. Кільканайцять вязнів, як голодні собаки, кидаються на цей хліб і видирають його один другому.

Так виглядають „доми суспільної примусової праці" в СССР, в котрих замикають большевики українських інтелігентів та селян. Вони переповнилися ними в щерть знову в останніх днях. Російські та українські письменники лишили описи царських тюрем і каторг. Але большевицькі тюрми й каторги ще страшніші від царських.

ЇДЯТЬ УЖЕ КРАДЕНІ ДОРОЖКАРСЬКІ КОНІ

Від кількох тижнів у Москві дуже відчувають недостачу мяса. Через це лучаються часті крадежі дорожкарських коней. Злодії крадуть їх звичайно зпід харчівень, коли звощики (дорожкарі) їдять вечерю.

Стверджено, що коней крадуть і дрібні різники, які потім продають кінське мясо на торзі. Навіть зі стайні міської ради вкрали кілька коней. Міліція арештувала трьох стаєнних робітників, яких підозрівають, що були в змові зі злодіями.

ШУКАЮТЬ КОЛЧАКОВОГО СКАРБУ

Російський щоденник „Возрожденіє", що виходить у Парижі, доносить, що за почином швайцарського банкира дир. Гура вибирається на Сибір відділ людей, щоб відкопати Колчаків скарб на сибірських тайгах. Один бувш. старшина колчаківської армії заявив, що знає місце, де закопано 20 міліонів рублів у золоті. Тепер під проводом дир. Гура й керманича одного париського банку рушає відділ за згодою радянської влади шукати цього скарбу.

Правда воно, чи сплетні, небаром почуємо.

ЖІНКИ ПОСАДНИЦЯМИ

В часі останніх виборів до громадських рад в Англії в одинайцяти менших містах, що мають менше як 10 тисяч населення та в пятьох містах, що мають більше як 10 тисяч населення вибрали на становище посадників (бурмистрів) жінок.

РАК ЯЗВОЮ ДАНІЇ.

В Копенгазі відбувся нещодавно зїзд скандинавських дослідників недуги рака. При цій нагоді оповіщує один часопис страшні числа. В північних країнах паде річно 19 тисяч людей жертвою цеї недуги. Найбільш лютує рак у Данії, де річно вмирає на рака 5 тисяч, в Фінляндії 3 тисячі. З усіх держав Европи найбільше вмирає на рака в Данії, однак і в Норвегії померло в минулому році на рака 3363 людей.

НАЙШВИДША ВІНДА

В Льондоні в вежі Вестмінстерської катедри збудували тепер дуже швидку вінду (вінда, лифт це підойма, що нею замість сходами дістаються люди на поверхи в високих будинках). Згадана вінда в 32 секундах проходить 60 метрів, себто понад два метри на секунду. Треба знати, що на верху цеї вежі є гарний вид на Льондон, так що кождого року кільканацять тисяч людей оглядає Льондон із цеї вежі. Тепер мабуть ще більше людей схоче оглядати відтам Льондон, бо мають до розпорядимости найшвидшу вінду в світі.

КОРОТЕНЬКІ ГОСПОДАРСЬКІ ПРИГАДКИ

Звертайте більшу увагу на переховування й удержання гною.

Початок збору буряків. Бурачиння квасити або сушити.

Пашу, що квасимо на зиму, треба добре толочити в квасильних ямах.

Коли вживаєте на пашу для худоби бурячиння, то додавайте трохи крейди або рижової муки.

ДОМАШНЯ ПТИЦЯ: Чистіть старанно курники. Дбайте, щоб у курниках був продув.

ОСТАННІ ВІСТИ З КИТАЮ

Нанкінський уряд сподіється в найблищих днях втихомирити повстання збунтованих генералів на полудні Китаю. В Кіян-Чав націоналістичні війська окружили повстанців, котрі вправді ше бороняться, але погром їх неминучий. Збунтовані генерали вислали до Нанкіну телєграми з запевненням, що вони готові залишити дальшу боротьбу з урядом Чан-Кай-Шека.

24 ГОСПОДАРСТВ ЖЕРТВОЮ ВОГНЯ

Минулої пятниці вибух пожар на обійстю господаря Бакера в Гартфельді, Городецького повіту. Сильний вітер поширив вогонь на сусідні забудовання так, що в короткім часі згоріло біля 40 будинків з сьогорічними зборами. Шкода виносить около 370.000 зол. Пожар спричинили діти, що бавилися сірниками біля стирти соломи. Другого дня повстав знова пожар на передмістю Городка Ягайлонського. Згоріло кільканайцять будинків, власність 7 господарів. Причини вогню не усталено.

У ВАРШАВІ ТИФ

В останнім тижні було в Варшаві 138 випадків черевного тифу. Багато осіб померло.

В Адміністрації „ПРАВДИ“

можна купити отсі видання:

а) Бібліотеки Укр. Христ. Орґанізації

Ч. 1. Основи соціольогії	3—	зол.
Ч. 3. Спіритизм	2—	„
Ч. 4. Життя св. Кирила і Методія	0·80	„
Ч. 5. Секти й сектанти		
Ч. 6. Петро, перший уніятський митрополит України-Руси	1·50	„
Ч. 7, Греко-кат. Церква	0·95	„
Ч. 8. Др. О. Назарук: Преса	3·00	„
Ч. 11. Др. О. Назарук: Вчасна весна в північній Алберті	0·50	„

б) Инші видання:

В. Липинський: „Хам і Яфет“	0·90	„
Др. Назарук: Гр.-кат. Церква і українська ліберальна інтелігенція	3·00	„
о. Др. Т Галущиниський: Думка і наука Церкви в питанню літург. мови	0·20	„
Др. С. Томашівський: Десять літ укр. питання в Польщі	1·50	„
Др. С. Томашівський: Наша чільна партія у власнім зеркалі. Критичні замітки (про УНДО)	1·00	„

На поручену почтову оплату проситься долучити 1 зол. 10. гр, а на звичайну оплату від кождої поодинокої книжки 30 гр.

Жовківські дива і секрети

Пишуть нам з Жовкви; Якби так який чужинець найшовся був у жовківським повіті дня 28 і 29 вересня ц. р., бувби певно подумав собі, що там певно вибухла війна, або революція. Дороги й стежки, які ведуть до Жовкви, були в сих днях обсаджені поліцією, котра не допускала нікого до міста. Особливо сильно обсаджені були всі рогачки в місті Жовкві.

Щож таке сталося? Чи може Жовківські Українці зробили яку революцію? — Де там! — Ось в чім секрет: В жовкві дня 29 вересня був у манастирській церкві ОО. Василіян відпуст св. Партенія, який обходиться тут щороку. Кілька тижнів передтим занедужало на однім передмісті в Жовкві кількоро дітей на червінку. І от з цеї причини такі зарядження. Але мало хто знав про ту заборону, особливо з других повітів і люде, як щорічно, хотіли помолитися Богу в жовківській церкві. Мимо червінки відбуваються спокійно в Жовкві ярмарки й торги і нікого не спиняють. А на відпуст не вільно йти. А ще дивніше те, що в слідуючу неділю (6.X.) мала відбутися в костелі ОО. Домініканів в Жовкві коронація образу Матери Божої. Але диво в тім, що завертаючи людей дня 29 вересня, казали їм, приходити до Жовкви на слідуючу неділю, бо тоді доперва буде відпуст (немов знаючи наперед, що до того часу червінки вже не буде!). А й ще одно диво сталося. Тої саме неділі, в котрій заборонено йти людям до Жовкви задля червінки, в костелі з амвони заповідали, що слідуючого дня (30 вересня) зачнеться по всіх школах наука, бо червінки вже нема. Ось які дива діються в Жовкві!

Місцевий.

ЗВІРИННИЙ РАЙ СЕРЕД ЛЕДІВ.

Відкриття данського подорожника в Ґренляндії.

Ґренляндія (дословно по українськи зелений край) — це майже незамешкалий, вічними снігами й ледами вкритий, великий острів біля Північного бігуна. Назва цего недоступного дотепер для людей острова видумана немов на сміх, коли зважити, що в глибині острова грубість ледової верстви доходить до одного кільометра. Але є там також такі місцевости, де ледів нема й де справді є зелений край.

Недавно повернув до Копенгаги (столиці Данії) з дволітнього побуту в Ґренляндії данський учений і подорожник Петерсен. У звідомленню зі своєї подорожі подає він такі факти, про які багатьом людям навіть не снилося. Віднайшов він м. и. величезні простори землі, які дотепер були зовсім незнані. Ті простори находяться на східнім побережу леднистої части Ґренляндії, у фйорді (заливі) довжини 400 кільометрів. Ті землі вважано краєм, що є покритий вічним ледом, а тим часом є там урожайні степи й величезні ліси, на котрих живуть незнані звірі серед цвітистих лугів та полян.

Петерсен стрінув там велику масу білих медведів і догадується, що та місцевість є якраз одним з тих осередків, де вони виводяться. Стрічав він там також великі стада волів, а також заяців, полярних лисів і иншої дичини.

Є там також дуже багато птахів. Петерсон привіз зі собою 800 родів ріжних дуже рідких птиць. Експедиція стверджила також, що на цім просторі є величезні поклади камінного вугля.

Данія, до якої політично належить ціла Ґренляндія, буде мати великі користи з заселення цего краю.

— —

СВІТЛО В СТАЙНЯХ І ХЛІВАХ

Стайні й хліви по наших господарствах є переважно темні або недостаточно освітлені. Світло доходить до них звичайно тільки через невеличкі щілини або припадкові отвори. Очевидно, що в таких умовах можна тільки з трудом побачити скотину, щоб подати їй їсти. Але наприклад до доєння треба вже отвирати двері на остіж, бо темно.

Се велика хиба наших господарів, бо відомо, що й для здоровля звірят незвичайно важним чинником є добре освітлення стайні, в котрій худоба в зимі цілий час перебуває.

Окремі досліди проваджені в тім напрямі виявили, що корови впроваджені до ясної стайні, дають далеко більше молока чим у темній. Головно для молодняка (лошаків, телят і пацят) світло доконче потрібне, бо їх організм розвивається. З досвіду знаємо, що наші господарі дуже часто роблят якраз навпаки, й молодняк переховують у зовсім темних клітках.

Світло вбиває всякі заразливі бактерії, що громадяться на стінах, повалах і жолобах. Вкінці в ясній стайні може господар докладнійше обсервувати свою худобу і слідити за її здоровлям. Скорше можна побачити якесь скалічення, опух, запалення копита або ратиці й завчасу цему зарадити. В темній стайні того не можна завважити. Звичайно хороба скотини впадає в очі щойно тоді, коли вона вже розвинеться і стає тяжка до вилічення.

Ясні, світлі стайні є тому необхідні для здоровля домашних звірят.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

13. X. (30. IX ст. ст.) Недiля. 16. по Сош. Свмч. Григорія Армен.

УСТАВ: Гл. 7. Євг. 5. (Нині Всеночне св. Иоана Богослова). На Сл. Б. Апост. 181 і 73. Євг. Мат. 105. і Йоан 61. Впрочім служба, як тоді, коли „Святий з Всеночним в неділю.“ Отже:

Веч. вел. з Всеночн. Блаж. муж. Гди возв. стхр. вскр. 4 і Свят. 6. Сл. Свят. І н, догмат. біжучого гласа. Вход. Прокімен дня. Чтенія 3. Свят. Литія перша стхра храма і стхри Свят. Сл. Свят. І н. Богор. стхвних вскр. по гласу наславника. Стхвні вскр. Сл. Свят. І н. Богор. стхн вскр. по глас. наслав. На благосл. хлібів Богородице Діво 2 р. і троп. Свят. р Утреня. Бог Гдь троп. вскр. 2 р. Сл. Свят. І н. Богор вскр. по гл наслав. Катисми рядов. Сідальні вскр. Полиєлей і Величаніє Свят. Ангельський Собор і Ипакой гласа. Сідальні три Свят. так: Перший і другий без Богородична Сл. третий Сідал. І н. Богор. єго. Степення Прокімен Єванг. і стихира вскр. Канони вскр. Богор. і Свят. Катав. рядов. По 3. п. конд. ікос і Сідал. Свят. По 6. п. конд. ікос вскр. По 9. п. Світил. вскр. Сл. Свят. І н. Богор. вскр. світилна Хвалите стхр. вскр. 4 і Свят. 4. Сл. стхра єванг. І н Преблагословенна. Славосл. вел. троп. вскр. (оден з двох) Отпуст вел. На часах, троп. вскр. Сл. Свят, конд. на 1. і 6. вскр. на 3. і 9. Свят. Служба Божа. Антиф, нед. троп, Свят. і конд. вскр. Сл конд. Свят. І н. Богор. по гласу наславника. Прокім. Апост. Алл. Єванг. і Причаст. надили і Свят.

14 (1) **Понеділок**: Покроз. Пр. Богор. Ананії і Романа сладкопівця. 15 (2) **Второк**: Киприяна і Юстина. 16 (3) **Середа**: Діонізія. 17 (4) **Четвер**: Єротея. 18 (5) **Пятниця**: Харитини. **Субота**: Ап. Томи (Полиєлей).

Св. Тома, родом з Галилеї, був рибаком, як многі з апостолів. Щирий, отвертий та готовий на найбільші жертви для Ісуса. При муках Іс. Хр. захиталася його віра й він не хотів повірити у Його воскресення. Бог допустив це його невірство для нашого добра. Тим своїм невірством дав Тома найсильніший доказ правдивости нашої віри: показав, що апостоли не були легковірні та жадали доказів на надзвичайні явища. Переконаний, повірив і ціле своє життя проповідував Христову науку. Пробитий списами за імя Христове, спочив в Індії, котра уважає його своїм першим апостолом.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

13. X. 1866. помер поет **Петро Артемовський Гулак.** Це один із перших українських письменників, що за приміром Івана Котляревського писав твори живою українською мовою. Родився 16 січня 1790. в селі Городищі в Київщині, де його батько був священиком. Писав приказки та байки віршом, а найкраща з його байок це „Пан та собаки“, в якій виступає в обороні селян-кріпаків. Перекладав також поезії з інших мов на українську мову.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

13. X.	схід сонця	5·46,	захід	16·41
14. X.	„	„	5·48,	„	16·39
15. X.	„	„	5·49,	„	16·39
16. X	„	„	5·51,	„	16·35
17. X.	„	„	5·52,	„	16.33
18. X.	„	„	5·54,	„	16·31
19. X.	„	„	5·56,	„	16·29.

Повня місяця припадає дня **18. X.** о 12 год. 5 мін. Пересічна довгота дня 10 год. 44 мін.

Погода. Метеорольоги заповідають, що тепла погода буде держатися ще і в найблизших днях.

БІРЖА

Львів 8.X. 1929.

ЗБІЖА. Ціни за 100 кг. льоко стація надання. Пшениця двірська 36·25 — 37·25, пшениця селянська 32·75—33·75, жито двірське 22·00—23·00, жито селянське 20·75—21·75, ячмінь 18·50—19.50, галицький 19·50—20·50, кукурудза 25·75 —26·72, сіно солодке прасоване 7·00 – 8·00.

На збіжевій біржі більші обороти в вівсі. Тенденція вдержана, успосіблення дещо оживлене,

ЯЙЦЯ. Минулого тижня зазначилася в краю й заграницею раптова звижка цін яєць. Запотребування загряниці дуже велике й подажа навіть у половині не покриває попиту. Заграничні купці пошукують передовсім консервовані яйця. В Америці підскочили ціни на яйця майже у двоє.

ДОЛЯР АМЕР. в приватних оборотах 8·88.

Переписка Адміністрації

Вп. Пан Петро Харко — Франція. „Правду“ будемо старатись висилати Вам трохи вчаснійше. Передплата Ваша заплачена до 1 лютого 1930 р. Щиро здоровимо.

Адміністрація „Правди“

ДАНИЛКА СОКИРИ СЛОВО ЩИРЕ

І знов засвітило сонце у моє мале віконце й пригріває досить сильно. Каже жінка: „Чоловіче, хоч не вдалось бабське віче, хоч скликала баб я пильно — за це гарне бабське літо, сонце гріє, сонце світить, будуть терлиці в роботі“... А я перо кладу з краю тай так жінці притинаю: „І язики при охоті!“ Жінка зла вже вийшла з хати, а я взявся знов писати, з вами ділюся думками! Маю я думок цих сумку, здоганяє думка думку, мов стрільці стають рядами. Пишу... щож зачну від того вам від віча бабського, що звивала моя жінка, вона тут перед водила, сила крику тут вложила, а за нью жінок жмінка.

В нас з давен-давна в селі край млина конопплі мочили, та тепер прийшло на розум село, радні ухвалили — жінкам призначити коноплі мочити аж ген за селом, бож звісно від того всяких зараз многону, тай загалом треба про це дбати, в селі чистість мати, порядки та лад. Рада вся громада тай громадська рада, що рішила так, тільки моя жінка і ще жінок жмінка не хочуть ніяк цього зрозуміти, на раду й на війта бий забий вони, як про це почули, мов оси загули: „Не згодимось ми!“ Не всі: моя жінка, з нью жінок жмінка — мов литаври в Січи взялись закликати від хати до хати: „Гей, баби, на віче!“ Можеб було вдалось і віче зібралось, зійшлись би баби, та тут їм дячиха наробила лиха. „Дурниць не роби!“ жінці так сказала й других відмовляла: „Там добра вода, бо там є теплиця, то нам пригодиться а тут холодна, що аж ломить кости. Шкода крику й злости“. Так вона сказала й жінок спамятала тай віче пропало. Прийшла моя жінка тай цих жінок жмінка — та їх дуже мало.

Ось вам людоньки таке було віче в нас бабське—та не сміймося з бабів, бо в в нас і чоловічі такі віча не до річі, що їх робить злість і гнів, а ще більше дурнота, дурнота і темнота. Таке віче, знайте, в нас, щодень роблять мужики в Берка в коршмі пияки Берко їм проводить враз. Лають там усе і всіх, добре все беруть на сміх, бо їх пан там горівка тай пиво, коршма їх читальня, освіта загальня, коршма їх всіх кооператива. — Є в нас іще другий Панас Недолугий, що вічно вічує та все сам з собою „Працю“ під пахою, він разграз прасує бо він Упупупець, чи там їх заступець у нашім селі. — Він „Працю“ читає, все довкола лає, всі для нього злі, має лиш надію, він на большевію та він між народом ходить „самоходом“, бо все ходить сам, всі його минають, бо вже добре знають, де його є храм: один руський а три Срулі Україні тичуть дулі — силу з нього висисають. Тож у нас той Недолугий сам „вічує“, ніхто другий із ним не тримає... Та є инших трохи хробів: радикалів і сельробів, що бажають щоб скрізь гнило — та тепер я їх ще лишу, другим разом вже опишу. Кінчу

Сокира Данило.

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.
З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Кооперативи Промислу Графічного“ у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.